

BÀI CA CỦA ĐÊ-BÔ-RA VÀ BA-RÁC

Kinh thánh: Các quan xét 5:1-18

“1 Trong ngày ấy, Đê-bô-ra hát bài ca này với Ba-rác, con trai A-bi-nô-am: 2 Khá ngợi khen Đức Giê-hô-va, Vì những quan trưởng đã cầm quyền quản trị trong Y-sơ-ra-ên, Và bá-tánh dâng mình cách vui lòng! 3 Hỡi các vua, hãy nghe; hỡi các quan trưởng, khá lắng tai! Ta sẽ hát cho Đức Giê-hô-va, Ta sẽ hát ngợi khen Giê-hô-va. Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên. 4 Hỡi Đức Giê-hô-va! khi Ngài ra từ Sê-i-rơ, Khi trải qua đồng bằng Ê-đôm, Thì đất rung, các tầng trời nhỏ giọt, Đám mây sa nước xuống. 5 Trước mặt Đức Giê-hô-va núi bèn đổi ra dòng nước, Tức núi Si-na-i kia ở trước mặt Giê-hô-va Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên. 6 Trong ngày Sam-ga, con trai A-nát, Và nhằm lúc Gia-ên, các đường cái đều bị bỏ hoang, Những hành khách nương theo các lối quanh-queo; 7 Trong Y-sơ-ra-ên thiếu quan trưởng, Cho đến chừng ta là Đê-bô-ra chỗi dậy Như một người mẹ trong Y-sơ-ra-ên. 8 Người ta đã chọn các thần mới: Tức thì cơn giận có tại trước cửa thành. Giữa bốn mươi ngàn người Y-sơ-ra-ên, Người ta chẳng thấy cái khiên, cũng chẳng thấy cây giáo. 9 Lòng ta ái mộ các quan trưởng của Y-sơ-ra-ên, Là những người trong dân sự dâng mình cách vui lòng; Đáng ngợi khen Đức Giê-hô-va! 10 Hỡi các người cỡi con lừa bạch, Ngồi trên khảm, Đi bộ trên đường cái, khá hát mừng! 11 Cây tiếng của lính cầm cung tại chung quanh bên uống nước, Người ta hãy kính khen việc công bình của Đức Giê-hô-va, Và cuộc quản trị công bình của Ngài tại nơi Y-sơ-ra-ên! Bấy giờ, dân sự của Đức Giê-hô-va đi xuống cửa thành. 12 Hỡi Đê-bô-ra! khá tỉnh thức, tỉnh thức! Hãy tỉnh thức, tỉnh thức, hát một bài ca! Hỡi Ba-rác, khá chỗi dậy! hỡi con trai của A-bi-nô-am! hãy dẫn những phu tù người đi! 13 Bấy giờ, kẻ còn sót lại trong dân sự đều xuống, Đến cùng các tráng sĩ đứng ra trận; Dân sự của Đức Giê-hô-va xuống đánh kẻ đồng sĩ! 14 Từ Ép-ra-im đến những người có gốc nơi A-ma-léc; Sau người có Bên-gia-min, là người ở giữa đoàn dân người. Các quan trưởng đến từ Ma-ki, Và những kẻ cầm cây phủ việt đến từ Sa-bu-lôn. 15 Các quan trưởng của Y-sa-ca đều theo Đê-bô-ra, Y-sa-ca và Ba-rác đồng một ý nhau; Người xông đại vào trũng..... Gần các suối của Ru-bên, Có lắm điều nghị luận trong lòng! 16 Nhân sao người ở trong chuồng Mà nghe tiếng kêu của những bầy chiên? Gần bên các suối Ru-bên, Có lắm điều nghị luận trong lòng! 17 Ga-la-át cứ ở bên kia sông Giô-đanh, Còn Đan, sao ở lại trên các chiếc tàu? A-se ngồi nơi mé biển, An nghỉ trong các cửa biển mình. 18 Sa-bu-lôn và Nép-ta-li, là dân tộc liều mạng mình. Ở trên các nơi cao của đồng ruộng.”

Gợi ý bài học: Nhờ sự giúp đỡ của Đức Chúa Trời, đạo quân Y-sơ-ra-ên do Ba-rác chỉ huy đã giành chiến thắng trước Si-sê-ra và chín trăm xe sắt. Sau chiến thắng, Đê-bô-ra và Ba-rác cất lên một bài ca ngợi Đức Chúa Trời. Đây không chỉ là lời ca mừng chiến thắng, nhưng còn là lời tuyên xưng rằng chính Đức Giê-hô-va là Đấng đã giải cứu dân Ngài. Đê-bô-ra mở đầu bài ca bằng lời kêu gọi: “Khá ngợi khen Đức Giê-hô-va, Vì những quan trưởng đã cầm quyền quản trị trong Y-sơ-ra-ên, Và bá-tánh dâng mình cách

vui lòng!” Ca ngợi không chỉ là bày tỏ cảm xúc vui mừng. Ca ngợi còn là hành động công khai thừa nhận: **“Đây là việc Đức Chúa Trời đã làm.”**

Nếu sau chiến thắng, Y-sơ-ra-ên chỉ nói về lòng can đảm của Ba-rác, tài lãnh đạo của Ê-bô-ra hoặc sự hy sinh của các chiến binh, họ sẽ bỏ quên Đấng thật sự ban chiến thắng. Con người có trách nhiệm vâng lời và chiến đấu, nhưng quyền năng dẫn đến chiến thắng đến từ Đức Chúa Trời. Vì vậy, ca ngợi giúp chúng ta đặt vinh quang trở lại đúng chỗ. Trong cuộc sống, sau khi vượt qua một khó khăn, chúng ta thường nghĩ: “May mà mình đủ giỏi”, “May mà có người này giúp đỡ” hoặc “May mà kế hoạch của mình thành công”. Nhưng người có đức tin sẽ nhìn sâu hơn và nhận biết bàn tay của Đức Chúa Trời phía sau mọi sự. **Ca ngợi là nhớ lại ân điển và tuyên bố rằng điều mình có được không chỉ đến từ năng lực con người, nhưng trước hết bởi sự thành tín của Chúa.**

Trong bài ca, Ê-bô-ra nhắc lại hình ảnh Đức Chúa Trời ngự đến trong uy nghi: “Hỡi Đức Giê-hô-va! khi Ngài ra từ Sê-i-rơ ... Thì đất rung, các tầng trời nhỏ giọt, Đám mây sa nước xuống.” Dân Y-sơ-ra-ên không tự mình đánh bại quân đội Si-sê-ra. Đức Chúa Trời đã can thiệp vào chiến trận. Ngài khiến mưa lớn đổ xuống, khe Ki-sôn tràn nước và vùng đồng bằng trở thành bùn lầy. Chín trăm xe sắt của Si-sê-ra bị vô hiệu hóa. Trong mắt con người, đoàn quân của Ba-rác đang đi xuống từ núi Tha-bô để đối diện với một kẻ thù mạnh hơn. Nhưng trong thực tế thuộc linh, chính Đức Chúa Trời đang đi trước họ. **Đây là lý do bài ca chiến thắng không tôn ca sức mạnh của Y-sơ-ra-ên, nhưng tôn ca quyền năng của Đức Giê-hô-va.**

Ê-bô-ra nói: “Các đường cái đều bị bỏ hoang... Trong Y-sơ-ra-ên thiếu quan trưởng, Cho đến chừng ta là Ê-bô-ra chỗi dậy Như một người mẹ trong Y-sơ-ra-ên” Trước khi Ê-bô-ra đứng lên, đời sống dân sự chìm trong sợ hãi và hỗn loạn. Người ta không dám đi trên đường lớn, các làng mạc không còn an toàn và dân Y-sơ-ra-ên sống dưới sự áp bức của kẻ thù. Ê-bô-ra gọi mình là “một người mẹ trong Y-sơ-ra-ên”. Bà không chỉ xét xử dân sự hay truyền đạt mệnh lệnh, nhưng còn dùng Lời Chúa để khơi dậy đức tin, tập hợp dân sự và dẫn họ ra khỏi tình trạng tuyệt vọng. Hình ảnh này tương phản với mẹ của Si-sê-ra được nhắc đến ở cuối bài ca. Mẹ Si-sê-ra chờ con trở về với chiến lợi phẩm, trong đó có cả những phụ nữ bị bắt làm nô lệ. Đó là hình ảnh của lòng tham, áp bức và sự chết. Ê-bô-ra, ngược lại, là người mẹ đứng lên vì sự sống và sự phục hồi của dân Đức Chúa Trời. **Sự lãnh đạo theo tinh thần của Ê-bô-ra không chỉ là ra lệnh, nhưng là giúp người khác sống lại trong đức tin, nhìn thấy hy vọng và can đảm đứng lên theo tiếng gọi của Chúa.**

Bài ca chiến thắng nhấn mạnh hai điều không thể tách rời đó là Đức Chúa Trời là Đấng ban chiến thắng. Và dân sự tự nguyện dâng mình để tham gia. Ê-bô-ra và Ba-rác đã đứng lên. Các nhà lãnh đạo dẫn đầu, còn dân chúng vui lòng theo họ ra trận. Phía sau tất cả vẫn là ân điển và quyền năng của Đức Chúa Trời. Chúa không cần sự giúp đỡ của con người vì Ngài toàn năng. Ngài hoàn toàn có thể chiến thắng mà không cần chúng ta. Nhưng Ngài kêu gọi chúng ta tham gia để chúng ta được dự phần trong công việc, niềm vui và vinh quang của Ngài. **Sự phục vụ không phải là chúng ta ban ơn cho**

Đức Chúa Trời. Được Chúa gọi và sử dụng mới chính là ân điển Ngài dành cho chúng ta.

Ê-bô-ra nhắc đến những chi phái đã tích cực tham gia chiến trận: Êp-ra-im, Bê-ni-min, Ma-ki thuộc Ma-na-se, Sa-bu-lôn, Y-sa-ca và Nêp-ta-li. Sa-bu-lôn và Nêp-ta-li được đặc biệt khen ngợi: “Sa-bu-lôn và Nêp-ta-li, là dân tộc liều mạng mình. Ở trên các nơi cao của đồng ruộng.” Họ biết quân địch mạnh, chiến trận nguy hiểm và khả năng thất bại rất lớn. Dù vậy, họ vẫn tin lời hứa của Đức Chúa Trời và dâng mình tham gia. Sự hiện diện của họ trong bài ca trở thành một chứng tích đáng nhớ. Tên họ gắn liền với lòng can đảm, đức tin và sự vâng lời. Người tham gia chiến đấu không tạo ra chiến thắng bằng sức riêng, nhưng họ được tận mắt chứng kiến quyền năng Chúa và cất tiếng hát với niềm vui sâu sắc nhất. **Người đã cùng Chúa bước qua chiến trận sẽ hiểu bài ca chiến thắng theo một cách mà người đứng ngoài không thể hiểu trọn vẹn.**

Không phải tất cả các chi phái đều tham gia. Chi phái Ru-bên có nhiều suy nghĩ và dự định, nhưng cuối cùng vẫn ở lại giữa các chuồng chiên. Người Ga-la-át ở bên kia sông Giô-đanh. Đan ở lại với tàu thuyền, còn A-se tiếp tục sống bên bờ biển và các bến cảng. Đặc biệt, Ê-bô-ra đặt câu hỏi đối với Ru-bên: “Gần các suối của Ru-bên, Có lắm điều nghị luận trong lòng! Nhân sao người ở trong chuồng Mà nghe tiếng kêu của những bầy chiên?” Người Ru-bên có “những suy tính lớn trong lòng”, nhưng suy nghĩ ấy không dẫn đến hành động. Họ cân nhắc, do dự rồi lựa chọn sự an toàn cho đàn gia súc và cuộc sống riêng. Đan và A-se cũng bị ràng buộc bởi công việc và lợi ích của mình. Trong khi anh em họ chiến đấu cho sự tự do của cả dân tộc, họ vẫn ở lại với tàu thuyền, bến cảng và sinh kế riêng. Họ không công khai chống lại Đức Chúa Trời, nhưng cũng không đứng lên khi Ngài kêu gọi. Họ chỉ đứng ngoài quan sát. Đây là một sự cảnh báo nghiêm trọng: **Có ý định tốt chưa phải là vâng lời. Cảm động chưa phải là dâng mình. Suy nghĩ nhiều mà không hành động vẫn có thể khiến chúng ta bỏ lỡ thời điểm của Chúa.**

Sau khi Đức Chúa Trời ban chiến thắng, những người nào có thể hát bài ca ấy với niềm vui lớn nhất? Đó chính là những người đã bước xuống chiến trường, đối diện hiểm nguy và tận mắt chứng kiến Đức Chúa Trời hành động. Tên các chi phái tham chiến được nhắc lại như những cái tên đáng kính. Trong khi đó, tên của những chi phái lựa chọn đứng ngoài lại được nhắc đến cùng sự hổ thẹn và tiếc nuối. **Tất cả dân Y-sơ-ra-ên đều được hưởng kết quả của chiến thắng, nhưng không phải tất cả đều có cùng niềm vui và vinh dự.** Những người không tham gia vẫn được sống trong sự bình an, nhưng họ đã bỏ lỡ đặc ân được dự phần trong công việc của Đức Chúa Trời. **Chúa kêu gọi chúng ta tham gia không phải vì Ngài không thể làm việc nếu thiếu chúng ta. Ngài kêu gọi vì muốn chúng ta được trải nghiệm quyền năng, niềm vui và kết quả của sự vâng lời.**

Chúng ta cần tự hỏi mình đang phản ứng thế nào trước lời hứa và mệnh lệnh của Đức Chúa Trời. Có khi chúng ta cũng giống chi phái Ru-bên: suy nghĩ rất nhiều, có những dự định tốt đẹp nhưng không bao giờ bắt đầu. Có khi chúng ta giống Đan và A-se: quá bận rộn với công việc, sinh kế và sự ổn định cá nhân nên không còn chỗ cho sự kêu gọi của Chúa. Chúng ta có thể nói: “Khi nào có thêm thời gian, tôi sẽ phục vụ.”, “Khi hoàn

cảnh ổn định hơn, tôi sẽ vâng lời.”, “Khi không còn rủi ro, tôi sẽ bước đi.”, “Để người khác làm cũng được, tôi chỉ đứng phía sau cầu nguyện.” ... Sự nghi ngại và trách nhiệm với gia đình, công việc không phải là điều sai. Nhưng nếu lấy chúng làm lý do để liên tục trốn tránh điều Đức Chúa Trời giao phó, sự an toàn hiện tại **có thể khiến chúng ta đánh mất niềm vui thuộc linh trong tương lai.** Các Quan Xét 5 không ca ngợi những người có năng lực, nhưng những người sẵn lòng đứng lên. Họ không biết trước mọi chi tiết của chiến thắng, nhưng đã tin lời Đức Chúa Trời và tham gia trận chiến. Điều quan trọng không chỉ là sau này chúng ta có được hưởng chiến thắng hay không, nhưng **hôm nay chúng ta có sẵn lòng đứng về phía Đức Chúa Trời và dự phần vào công việc Ngài hay không.**

Suy ngẫm và áp dụng bài học:

1. Đức Chúa Trời đang kêu gọi tôi đứng lên trong việc gì?
2. Tôi đang tích cực tham gia hay chỉ đứng ngoài quan sát người khác phục vụ?
3. Tôi có đang xem sự phục vụ là gánh nặng thay vì một đặc ân không?

Hãy vui lòng dâng mình, can đảm đứng lên và bước vào nơi Chúa đang kêu gọi.

Người vâng lời hôm nay sẽ là người có thể vui mừng sâu sắc nhất khi công việc Đức Chúa Trời được hoàn thành.